

Wildbeschermingsmiddelen -
IJzeren boom
(Stachelbaum)

Materiaal	Beschermt tegen	Bescherming van	Prijs	Effectiviteit
			€ € €	✓ ✓ ✓

Eigenschappen

De ijzeren boom is een lange, ijzeren of houten verticale paal met horizontale ijzeren strangen, ofwel allemaal opzij, ofwel afwisselend naar voren en opzij. Deze wordt naast de stam geplaatst. De onbuigzame ijzeren boom beschermt zo de jonge boom tegen veegschade. Voor meer stabiliteit kan de stam vastgemaakt worden aan de ijzeren boom. Wanneer dat met schilderstape wordt gedaan vlak onder de eindknop wordt de eindknop ook beschermd tegen vraatschade (zie ook factsheet Eindknopbescherming).

Voordelen

- De ijzeren boom is **goed herbruikbaar** en bevat **geen schadelijke stoffen**.
- Voornamelijk de ijzeren bomen met **dwarstangen naar voren en opzij** zijn redelijk **effectief**.
- De ijzeren boom is **niet storend** voor het oog.

Nadelen

- Het kan gebeuren dat tijdens het groeiseizoen de **stam scheef groeit** tussen de stangen door. Hierop zal gecontroleerd moeten worden.
- Wanneer de ijzeren boom niet wordt verwijderd bestaat het risico op **vergroeien** van de ijzeren boom met de stam.
- Het **opruimen** van de ijzeren boom is **lastig** omdat hij **moeilijk zichtbaar** is tussen de vegetatie

Ervaringen van beheerders

De ervaringen met de ijzerboom zijn wisselend. Beheerders die het middel wel kennen maar niet gebruiken, doen dat om met name vanwege twijfel over de effectiviteit. Ook sommige beheerders die de ijzeren boom hebben gebruikt, ervaren het als maar beperkt effectief. Kanttekening hierbij is dat aan de beheerders niet is gevraagd welke variant ze hebben gebruikt. Door sommige beheerders worden de ijzeren zijstangen naar de jonge boom toegebogen om de jonge boom succesvol te beschermen. De ijzeren boom kan worden hergebruikt, maar het terugvinden van het wildbeschermingsmiddel kan moeilijk blijken te zijn wanneer de vegetatie dichter is geworden.

Figuur 1. IJzeren boom, bestaand uit een houten stok met horizontale ijzeren stangen, gebruikt in combinatie met wol. (Foto: Erik Brendeke)

Lees hier meer:

- [1] Jansen, P., Boosten, M., Cassaert, M., Cornelis, J., Thomassen, E., & Cosyns, H. (2018). *Praktijkboek Bosbeheer*.

Colofon

Deze factsheet is uitgebracht in het kader van project 'Omgevingfactoren (hydrologie en graasdruk)'. Dit project is onderdeel van het Kennisprogramma 'Klimaatlim Bos- en Natuurbeheer' en mogelijk gemaakt met financiering van het ministerie van LNVN.

Auteursrecht

Teksten mogen alleen worden overgenomen met bronvermelding.

Foto voorzijde

IJzeren boom ter bescherming van een jonge linde (Erik Brendeke).

Wijze van citeren

Hamming, G., Penninkhof, J., Lerink, B., 2025. *Factsheet Wildbeschermingsmiddelen – IJzeren boom (Stachelbaum)*. Stichting Probos, Wageningen